

Przedmiotowy system oceniania z geografii

I. Podstawy prawne

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych z dnia 30 kwietnia 2007 r. Dziennik Ustaw z 2007 r. Nr 83 poz. 562 z dnia 11 maja 2007 r
2. Podstawa programowa z geografii.
3. Standardy egzaminacyjne publikowane przez MEN.
4. Wewnątrzszkolny System Oceniania w X liceum Ogólnokształcącym w Gdyni.

II. Cele oceny

1. Informowanie ucznia o poziomie osiągnięć edukacyjnych i jego postępach w nauce.
2. Dostarczanie rodzicom i nauczycielowi informacji o postępach oraz trudnościach ucznia.
3. Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy.
4. Pomoc w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie ucznia do dalszej pracy.

III. Zasady ogólne

1. Oceny wystawione przez nauczyciela są jawne.
2. Uczeń w ciągu semestru powinien otrzymać minimum 3 oceny cząstkowe z minimum dwóch różnych form pomiaru, systematycznie rozłożone w czasie.
3. Uczeń po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej dwóch tygodni) ma prawo nie być oceniany przez tydzień (nieobecność związana z chorobą lub innymi sytuacjami losowymi).
4. Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe. Jeśli uczeń opuścił pracę klasową lub sprawdzian z przyczyn losowych (dłuższa nieobecność w szkole), powinien napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem (w ciągu dwóch tygodni) w przeciwnym przypadku otrzymuje ocenę niedostateczną.
5. Prace klasowe i sprawdziany są zapowiedziane, co najmniej tydzień wcześniej i zapisane w dzienniku lekcyjnym.
6. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianego sprawdzianu (pracy klasowej), zostaje on przesunięty na kolejną lekcję.
7. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji 1 raz w semestrze (w przypadku trzech godzinach w tygodniu - 2 razy). Nie dotyczy to zapowiedzianych prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek. Nieprzygotowanie obejmuje: odpowiedź, niezapowiedzianą kartkówkę, brak zadania domowego, brak zeszytu, brak materiałów ćwiczeniowych, brak podręcznika.
8. Brak lub odpisywanie zadań domowych, korzystanie z niedozwolonych źródeł w czasie prac pisemnych, oddawanie do oceny prac nienapisanych samodzielnie, plagiatów z Internetu równa się ocenie niedostatecznej.
9. Prace pisemne napisane nieczytelnie lub rażąco nieestetyczne nie podlegają ocenianiu, jeśli uczeń nie ma orzeczenia poradni o dysfunkcjach (ocena niedostateczna).
10. Termin podania wyników pracy klasowej i sprawdzianu nie powinien przekraczać dwóch tygodni od czasu jego przeprowadzenia (może być przedłużony z powodu nieobecności nauczyciela lub klasy w szkole).
11. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. Uczeń, w przypadku nieobecności w szkole powinien zeszyt uzupełnić.
12. Prace pisemne oceniane są wg skali:

0% - 40%	niedostateczny
41% - 55%	dopuszczający (powyżej 40% uzyskanych punktów)
56% - 70%	dostateczny (powyżej 55% uzyskanych punktów)
71% - 85%	dobry (powyżej 70% uzyskanych punktów)
86% - 95%	bardzo dobry (powyżej 85% uzyskanych punktów)
96% - 100%	celujący (powyżej 95% uzyskanych punktów)

13. Nauczyciel ma prawo do użycia w dzienniku następujących symboli:

np – nieprzygotowanie

sn – szczęśliwy numer

/ - nieobecność na pracy klasowej, sprawdzianie czy kartkówce

1s – ocena niedostateczna za brak pracy domowej, korzystanie z niedozwolonych źródeł w czasie prac pisemnych, oddawanie do oceny prac nie napisanych samodzielnie, plagiatów z Internetu

IV. Narzędzia i formy pomiaru

1. Praca klasowa

- ▶ praca samodzielna w formie pisemnej obejmująca wiadomości dotyczące większej partii materiału, trwająca 45 minut, lub prace sprawdzające: półroczna lub roczna i testy kompetencji
- ▶ prace klasowe zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem
- ▶ pod uwagę brana jest poprawność odpowiedzi, metoda rozwiązania, rezultat i podsumowanie rozwiązania, poprawność użytej terminologii
- ▶ prace klasowe są obowiązkowe; jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich pisać z całą klasą, to powinien uczynić to na następnej lekcji (jeśli czas nieobecności był krótszy niż tydzień); jeżeli nieobecność ucznia w szkole trwała dłużej niż tydzień, uczeń ma obowiązek zgłoszenia się do nauczyciela w celu ustalenia terminu pracy klasowej; termin pisania pracy klasowej nie może przekroczyć dwóch tygodni od czasu powrotu do szkoły
- ▶ nieusprawiedliwiona nieobecność jest równoważna z oceną niedostateczną

2. Sprawdzian

- ▶ praca samodzielna w formie pisemnej obejmująca wiadomości dotyczące mniejszej partii materiału, trwająca około 20 minut
- ▶ sprawdziany zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem
- ▶ pod uwagę brana jest poprawność odpowiedzi, metoda rozwiązania, rezultat i podsumowanie rozwiązania, poprawność użytej terminologii
- ▶ sprawdziany są obowiązkowe; jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich pisać z całą klasą, to powinien uczynić to na następnej lekcji (jeśli czas nieobecności był krótszy niż tydzień); jeżeli nieobecność ucznia w szkole trwała dłużej niż tydzień, uczeń ma obowiązek zgłoszenia się do nauczyciela w celu ustalenia terminu sprawdzianu; termin pisania sprawdzianu nie może przekroczyć dwóch tygodni od czasu powrotu do szkoły
- ▶ nieusprawiedliwiona nieobecność jest równoważna z oceną niedostateczną
- ▶ nie przewiduje się poprawiania otrzymanych ocen

3. Kartkówka

- ▶ praca samodzielna na lekcji w formie pisemnej obejmująca część materiału – (do 3 ostatnich lekcji), trwająca ok. 10 minut
- ▶ kartkówka nie musi być zapowiedziana przez nauczyciela
- ▶ pod uwagę brana jest poprawność odpowiedzi
- ▶ nie przewiduje się poprawiania otrzymanych ocen

4. Odpowiedź ustna

- ▶ sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia w formie ustnej odpowiedzi
- ▶ uczeń może być bez zapowiedzi wezwany do odpowiedzi obejmującej trzy ostatnie lekcje

- ▶ uczeń może być wezwany do odpowiedzi obejmującej treści mapy politycznej i fizycznej Polski i świata (nauczyciel informuje z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem z jakich treści mapy uczeń może być zapytany)
- ▶ ocenie podlega język danego przedmiotu, umiejętność wnioskowania, uogólniania, uzasadniania, analizowania tematu czy zadania, zawartość rzeczowa, formułowanie spostrzeżeń, wyrażania sądów, trafność doboru metod rozwiązania danego zagadnienia

5. Praca domowa

- ▶ praca wykonywana w domu w zeszyte przedmiotowym lub materiale ćwiczeniowym dostarczonym przez nauczyciela
- ▶ zadania dla chętnych o podwyższonym stopniu trudności
- ▶ na ocenę ma wpływ zawartość merytoryczna, staranność
- ▶ za brak pracy domowej lub odpisanie pracy domowej z Internetu (lub innego źródła) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną
- ▶ nauczyciel sprawdza pracę domową na ocenę tylko kilku wybranym przez siebie uczniom, a w szczególnych przypadkach całej klasie (np. gdy zadanie domowe dotyczyło opanowania takiej terminologii, lub zdobycia takich umiejętności, bez których nie można przystąpić do dalszego zdobywania wiedzy geograficznej)
- ▶ w przypadku, gdy stopień trudności pracy domowej był niewielki, nauczyciel ma prawo sprawdzenia całej klasie tylko tego, czy uczeń wykonał pracę domową w zeszyte przedmiotowym (uczniowie nie otrzymują wtedy żadnej oceny, a jedynie ci, którzy jej nie wykonali)
- ▶ w przypadku, gdy praca domowa zadana była tylko dla uczniów chętnych, nauczyciel ma obowiązek sprawdzenia wszystkim, którzy ją wykonali
- ▶ jeżeli uczeń zgłosił nieprzygotowanie, ponieważ nie wykonał pracy domowej, ma obowiązek odrobienia pracy domowej na najbliższą lekcję; nauczyciel ma prawo sprawdzenia jednorazowo kilku prac domowych zadanych w ciągu ostatnich kilku tygodni (w takim przypadku uczeń otrzymuje jedną ocenę)

6. Aktywność na lekcji

- ▶ udział w lekcji, przygotowanie dodatkowych materiałów, praca w grupie, praca na lekcji (ocena lub symbol ustalony przez nauczyciela „+”)
- ▶ bierność ucznia, nie uczestniczenie w pracy grupy oraz uniemożliwianie pracy na lekcji (ocena lub symbol ustalony przez nauczyciela „-”)
- ▶ aktywność poza lekcjami: udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach (ocena częściowa celująca)
- ▶ referaty

V. Warunki poprawiania oceny

1. Uczeń może poprawiać jeden raz ocenę z pracy klasowej w terminie nie późniejszym niż dwa tygodnie od otrzymania oceny. Termin poprawy ustala nauczyciel w dniu, w którym uczniowie otrzymują oceny z pracy klasowej. Uczniowie mogą poprawiać pracę klasową przed lub po swoich lekcjach.
2. Nie zgłoszenie się na poprawę bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z rezygnacją do prawa do poprawy.
3. Obowiązują obie oceny – z pracy klasowej i z poprawy.
4. Oceny ze sprawdzianów, kartkówki i zadań domowych nie podlegają poprawie.
5. Nie przewiduje się prac pisemnych w terminie 2 tygodni przed klasyfikacją.
6. W sytuacji zagrożenia oceną niedostateczną nauczyciel może zaproponować uczniowi jeszcze jedną pracę poprawkową z materiału z całego semestru.

VI. Ustalanie oceny semestralnej i końcowej

1. Przy ustalaniu oceny semestralnej i końcowej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów, według następującej kolejności z uwzględnieniem wag:
  - a. prace klasowe – waga 4,
  - b. sprawdziany – waga 3,
  - c. referaty, prezentacje multimedialne – waga 3,
  - d. odpowiedzi ustne i kartkówki – waga 2,
  - e. prace domowe i aktywność na lekcjach – waga 1.
2. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% godzin lekcyjnych, może nie być klasyfikowany z przedmiotu.
3. Uczeń, który uchyla się od oceniania i nie ma minimalnej liczby ocen nie może być klasyfikowany.
4. Dla uczniów, o których mowa w punkcie 2 i 3, przeprowadza się egzamin klasyfikacyjny, zgodnie z WSO.
5. Nauczyciel dokonuje oceny semestralnej i końcoworocznej w sposób jawny i uzasadnia ją.
6. Na ocenę semestralną i końcoworoczną składa się ocena poziomu wiedzy i umiejętności, nie jest ona średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, średnia ważona jest oceną wyjściową i może być podniesiona lub obniżona.
7. Ustalona na koniec roku ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego i sprawdzającego oraz zgodnie z WSO.
8. Ustalona na koniec roku ocena inna niż niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu sprawdzającego zgodnie z WSO (jeśli były uchybienia formalne przy jej wystawieniu).

VII. Sposoby informowania uczniów i rodziców.

1. Na początku roku szkolnego uczniowie i rodzice zostają poinformowani o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania oraz sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
2. Na początku roku szkolnego rodzice zostają poinformowani o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów (WSO).
3. Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć, za co i jaką ocenę otrzymał.
4. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, a także w czasie konsultacji indywidualnych oraz są zapoznawani z ocenami cząstkowymi. Informacja o ocenach jest także dostępna w dzienniku elektronicznym po zalogowaniu.
5. Informację o planowanej ocenie niedostatecznej lub nieklasyfikowaniu ucznia podaje się uczniowi i rodzicom miesiąc przed klasyfikacją.
6. Rodzice mają prawo do obejrzenia prac pisemnych swoich dzieci w obecności nauczyciela (prace uczniów nie mogą być kserowane).

VIII. Wymagania edukacyjne z geografii

ocena dopuszczająca - wiadomości konieczne

uczeń zapamiętuje podstawowe wiadomości(terminy geograficzne),
odtwarza definicje,
wykonuje najprostsze zadania wymagające użycia wiedzy pamięciowej

ocena dostateczna - wiadomości podstawowe

uczeń rozumie przyswajane wiadomości,
potrafi wyjaśnić zależności w geografii,
wyjaśnia, klasyfikuje, odczytuje elementy treści mapy,
rozumie terminy nauk współpracujących z geografiami

ocena dobra - wiadomości rozszerzające

uczeń potrafi podać przykłady praktycznego zastosowania nauk geograficznych,
interpretuje dane statystyczne,
odczytuje i analizuje informacje z map, tabeli, wykresów,
ustala czynniki wpływające i towarzyszące danemu zjawisku

ocena bardzo dobra - wiadomości dopełniające

uczeń posiada wszechstronną wiedzę, która pozwala na wielopropblemową analizę tematu,
samodzielnie dobiera i bieżąco analizuje mapy tematyczne,
przy pomocy schematycznego rysunku wyjaśnia mechanizm powstania różnych form i zjawisk na Ziemi, lokalizuje je na mapie

ocena celująca - wiadomości wykraczające

uczeń posiada wiadomości wykraczające poza podręcznik szkolny,
potrafi ocenić i przewidzieć skutki wzajemnych relacji pomiędzy elementami środowiska i wykazać ich współzależności i współistnienie,
analizuje problemy społeczno – ekonomiczne, przedstawiając swój punkt widzenia,
wysuwa własne propozycje dotyczące gospodarki światowej oraz problemów ekologicznych